

CONCEPT

Notulen deelnemersvergadering Stichting Pensioenfonds TBI 29 november 2016

16.00 uur, Croon Elektrotechniek B.V., Schiedamschenweg 20-22, Rotterdam

---

Aanwezig: volgens de getekende presentielijst 55 actieve deelnemers en gepensioneerden, de bestuursleden A. de Hoog (plaatsvervangend voorzitter), W. Poldervaart (voorzitter), E.H.P.W. van der Kellen-Laeven (secretaris), R. van Breemen, R. Lems en F.W. van Meerkerk, als adviseur van het bestuur R.P. Deddens (Sprenkels & Verschuren).

1. Opening

De heer De Hoog opent de vergadering en heet de aanwezigen van harte welkom. Dit is de laatste deelnemersvergadering van Stichting Pensioenfonds TBI (oude stijl). Het bestuur is voornemens om het pensioenfonds eind 2016 te liquideren. Dit kan pas definitief op het moment dat DNB hiervoor goedkeuring heeft verleend.

De heer De Hoog introduceert mevrouw Van der Kellen die medio dit jaar in dienst is getreden van TBI Holdings als opvolgster van mevrouw J. Kooman. Na verkregen toestemming van DNB en AFM is mevrouw Van der Kellen eind september 2016 op voordracht van het bestuur benoemd tot secretaris van het pensioenfonds.

2. Vaststellen van de notulen van de deelnemersvergadering van 14 september 2015

De notulen worden bladzijdegewijs zowel inhoudelijk als redactioneel doorgenomen en ongewijzigd vastgesteld. De notulen en de gehouden presentaties tijdens de vergadering zijn op de website geplaatst.

3. Status liquidatie pensioenfonds per 1 januari 2017

De voorzitter geeft aan de hand van een presentatie een toelichting op de status van de voorgenomen liquidatie en de stappen die het afgelopen jaar zijn gezet. De overwegingen van het bestuur om over te gaan tot liquidatie zijn onder andere: 1) een nieuwe individuele beschikbare premieregeling voor de werknemers vanaf 1 januari 2017, waardoor de meerwaarde van het pensioenfonds gering is (het pensioenfonds fungeert dan enkel als "doorgeefluik" voor de pensioenpremies), 2) het strengere toezicht van zowel DNB als de AFM op het pensioenfonds, waardoor hogere eisen worden gesteld aan de bestuursleden, en 3) de te hoge kosten voor het handhaven van het pensioenfonds.

Het bestuur heeft afspraken gemaakt met alle betrokken partijen over de situatie na 1 januari 2017.

Met Nationale-Nederlanden (NN) is overeenstemming bereikt over de collectieve waardeoverdracht van alle opgebouwde pensioenaanspraken. Dat betekent dat alle opgebouwde pensioenen levenslang gegarandeerd worden. De aanspraken gaan één-op-één over. De werkgever stelt zich garant voor de restrisico's collectieve waardeoverdracht. De werkgever zal kunnen meewerken aan een individueel verzoek tot waardeoverdracht tot een maximum bijbetaling van € 15.000. Boven € 15.000 mag een werkgever weigeren mee te werken aan overdracht. Dit is conform de huidige gedragsregels van het pensioenfonds.

Met NN is een contract gesloten voor de inkoop van toekomstige indexatietoelagen tegen marktconforme tarieven, gezien de renterisico's en de onzekere marktfactoren voor een maximum periode van drie jaar. Na drie jaar zal NN een nieuwe offerte uitbrengen tegen dan geldende marktconforme tarieven.

Met de werkgever (TBI Holdings) is overeenstemming bereikt over de uitvoering van het toekomstig toeslagenbeleid, een voortzetting van het huidige toeslagenbeleid. De pensioencommissie (bestaande uit de huidige bestuursleden) adviseert de werkgever over de hoogte van de indexaties. De werkgever blijft voor de actieve deelnemers van de CDC-regeling geld storten in het toeslagendepot (10,4 procent van de pensioengrondslag). De werkgever treedt dus in de plaats van het bestuur.

Eind september 2016 is aan DNB de collectieve waardeoverdracht gemeld. DNB heeft drie maanden de tijd om een oordeel te geven op deze waardeoverdracht, waarbij vooral gekeken wordt of de deelnemers en pensioengerechtigden hiervan geen nadeel ondervinden. Na het akkoord van DNB zal het bestuur de collectieve waardeoverdracht uitvoeren en de liquidatie van het pensioenfonds afronden. De deelnemers zullen door het pensioenfonds worden geïnformeerd na verkregen akkoord van DNB. NN zal in 2017 de deelnemers informeren. De jaarlijkse deelnemersvergadering (nieuwe stijl) zal worden gehandhaafd, zolang daartoe noodzaak en behoefte is.

Voor de volledige inhoud van de presentatie wordt verwezen naar de hand-out, die als bijlage 1 aan de notulen is gevoegd.

4. Financiële positie pensioenfonds

De heer Deddens geeft aan de hand van een presentatie een toelichting op de financiële positie van het pensioenfonds per 31 december 2016. Dit is alweer de twaalfde keer dat hij deze toelicht. De belangrijkste punten aangaande de financiële positie zijn:

De pensioenaanspraken zijn via een garantiecontract verzekerd bij Nationale-Nederlanden (NN). NN garandeert levenslang opgebouwde pensioenen en uitkeringen. De pensioenuitkeringen worden niet gekort. Het afsluiten van een garantiecontract is achteraf een heel goed besluit geweest. Het contract is opgeknipt in een contract voor pensioenen opgebouwd tot 2012 (premienvrij en met winstdeling, waarbij de kosten worden verrekend met overrendement. De premies werden berekend op basis van 4 procent rente, het rendement boven 4 procent werd door NN teruggegeven als overrente, na aftrek van kosten), en een nieuw contract, dat eind 2016 afloopt (de premie werd betaald tegen 3 procent rente met een winstdeling op basis van werkelijke marktwaarde. Het nieuwe contract heeft feitelijk geen winst). Andere pensioenfonds in Nederland staan "onder water". Dit leidt tot kortingen.

Het totale rendement van het pensioenfonds bedroeg tot en met september 2016: 4 procent (schatting). Dit percentage is niet genoeg en zou leiden tot een negatief overrendement.

Het toeslagdepot is bestemd voor toeslagen aan de actieve deelnemers. Dit depot bevatte tot en met september 2016 € 4,7 miljoen (schatting).

De algemene reserve van het pensioenfonds bevat het vrije vermogen van het pensioenfonds (overrente en winstdeling oude contract) en kan gebruikt worden voor toeslagen aan de actieven en inactieven. Deze bedroeg tot en met september 2016 € 12,4 miljoen (schatting).

Verder is er een egaliseringsreserve, waarin het overrendement terecht komt. Ieder jaar wordt een deel hiervan uitgekeerd aan het pensioenfonds. De rest wordt apart gezet en verrekend met toekomstige overrente. Aan het eind van de contractperiode (31 december 2016) wordt een positief saldo volledig uitgekeerd ten behoeve van indexatie. Eind september 2016 bedroeg de egaliseringsreserve € 4,2 miljoen (schatting). De kosten ad € 0,9 miljoen dienen hiervan te worden afgetrokken. Indien een positief saldo wordt gehaald, zal het systeem van de winstdeling nog vijf jaar worden gecontinueerd.

De rente is in de loop van 2016 verder gedaald; vanaf oktober is sprake van een lichte stijging. De aandelen waren in het eerste kwartaal negatief; in het tweede en derde kwartaal matig positief. In totaal is het rendement in 2016 lager in vergelijking met vorige jaren.

Voorgaande jaren werd tijdens de deelnemersvergadering ook de toeslag voor de inactieven per 1 januari aanstaande bekend gemaakt. Na de collectieve waardeoverdracht zal in het eerste kwartaal 2017 door de werkgever (op advies van de pensioencommissie) een besluit worden genomen over de indexatie voor actieven en inactieven met terugwerkende kracht tot 1 januari 2017. Het toeslagenbeleid zelf wijzigt niet. Hierover zal in de eerste helft van 2017 per brief en via de website worden gecommuniceerd.

De volgende vragen worden gesteld:

De collectieve waardeoverdracht: wie draagt over aan wie?

Alle overeenkomsten moeten juridisch worden omgezet van Stichting Pensioenfonds TBI naar de nieuwe partij: TBI Holdings. De werkgever is nu partij in plaats van het pensioenfonds, dat niet langer verantwoordelijk is voor de uitvoeringswerkzaamheden.

Is er een onafhankelijke pensioencommissie?

De leden van de pensioencommissie bestaan uit de huidige bestuursleden, voorlopig voor twee jaar. Er is een reglement met een omschrijving van rol en verantwoordelijkheid van de commissie. Een ieder kan zich kandidaat stellen voor toetreding tot de pensioencommissie.

Is het advies van de pensioencommissie bindend?

De werkgever (Raad van Bestuur TBI Holdings) beslist. Het reeds genomen besluit over het toekomstig toeslagenbeleid is leidend. Ook DNB kijkt kritisch naar het belang van de deelnemers. Voor de deelnemers mogen geen nadelige effecten ontstaan.

Wie garandeert de pensioenuitkeringen?

NN garandeert de deelnemers de opgebouwde pensioenaanspraken (garantiecontract).

Wie houdt toezicht?

DNB houdt toezicht op NN, niet op de werkgever (TBI). Verzekeraars moeten aan zeer strenge eisen voldoen. NN is een grote verzekeraar.

Het afsluiten van een contract conform ons oude contract is in de huidige marktomstandigheden niet meer mogelijk.

Is de daling van de egaliseringsreserve alleen te wijten aan de daling van de rente?

De rente is inderdaad de grootste boosdoener van de daling van de egaliseringsreserve, maar ook de rendementen op de aandelen zijn lager dan vorige jaren.

Heeft de Europese Centrale Bank invloed op onze pensioenen?

De opgebouwde pensioenaanspraken zijn ondergebracht in een garantiecontract met spelregels en voorwaarden. Hierop heeft de ECB geen enkele invloed. De nieuwe individuele beschikbare premieregeling zal vanzelfsprekend wel afhankelijk zijn van nieuwe wet- en regelgeving.

Dus eigenlijk verandert er niets?

Technisch blijft het inderdaad hetzelfde. DNB wil zich richten op het toezicht op grote pensioenfonds. Kleinere pensioenfonds zijn te risicovol. Daarom zijn de eisen op het gebied van wet- en regelgeving aangescherpt. Voorheen waren er 1.400 pensioenfonds. Nu blijven circa 100/150 pensioenfonds over. De kleinere fonds liquideren of gaan als een groep verder (bijvoorbeeld fuseren of aansluiten bij algemeen pensioenfonds).

Heeft DNB toezicht op het toeslagenbeleid?

DNB heeft een afschrift ontvangen van de vastlegging van de voortzetting van het toeslagenbeleid.

Indien DNB zich hier inhoudelijk niet in kan vinden, zal ook de collectieve waardeoverdracht niet kunnen plaatsvinden. Het belang van de deelnemers staat voorop.

Hoe zit het met de bedrijfstakpensioenfonds?

DNB houdt toezicht op de bedrijfstakpensioenfonds. De bedrijfstakpensioenfonds zijn nog nooit zo rijk geweest. Beleggingen en verplichtingen moeten worden gewaardeerd tegen werkelijke marktrente. Als de rente daalt, stijgen de verplichtingen en ontstaat een "mismatch" tussen beleggingen en verplichtingen. DNB houdt toezicht op de waarderingsmethodiek.

Voor de volledige inhoud van de presentatie wordt verwezen naar de hand-out, die als bijlage 2 aan de notulen is gevoegd.

5. Status selectie pensioenuitvoerder vanaf 1 januari 2017

Mevrouw Van der Kellen geeft aan de hand van een presentatie een toelichting op de selectie van de pensioenuitvoerder vanaf 1 januari 2017.

De opgebouwde pensioenaanspraken zijn volledig herverzekerd middels een garantiecontract bij NN, welke eind dit jaar afloopt. Ook de uitvoeringsovereenkomst tussen TBI en pensioenfonds loopt eind dit jaar af. TBI kent de volgende pensioenverzekeringen:

- . CDC regeling
- . Excedent individuele beschikbare premiereregeling
- . Netto prepensioenregeling voor een beperkte groep
- . Netto nabestaandenpensioenverzekering voor deelnemers met salaris boven € 101.519 (2016) en in dienst op 31 december 2014
- . Bijwagenregelingen voor (ex) TBI ondernemingen
- . ANW hiaatregeling

Vanaf 1 januari 2017 lopen de verzekeringen niet meer via het pensioenfonds, maar via een contract tussen de werkgever (TBI) en de pensioenuitvoerder. De reeds opgebouwde pensioenaanspraken blijven achter bij NN door een collectieve waardeoverdracht en onder de voorwaarden van het oude garantiecontract. Alle pensioenregelingen (met uitzondering van de bedrijfstakregelingen) worden vanaf 1 januari 2017 omgezet in een individuele beschikbare premiereregeling. De overige regelingen worden gewijzigd of gestopt.

De Raad van Bestuur van TBI heeft het bestuur van het Pensioenfonds gevraagd advies uit te brengen voor de uitvoerder van de nieuwe pensioenregeling vanaf 1 januari 2017 en voor de uitvoerder van de toeslagverlening voor de opgebouwde pensioenen.

De nieuwe pensioenregeling kan worden ondergebracht bij een verzekeraar, een premie pensioen instelling (PPI) of een algemeen pensioenfonds.

De toeslagregeling voor opgebouwde pensioenen kan in feite alleen bij NN worden uitgevoerd.

Het bestuur heeft een uitgebreide selectie verricht en mede op basis van marktverkenningen een "short list" samengesteld van 4 partijen. Aan de betrokken partijen is offerte gevraagd op basis van de pensioenregelingen van TBI aan de hand van het huidige deelnemersbestand. De offertes zijn door onze adviseur Sprenkels & Verschuren beoordeeld aan de hand van een aantal aspecten. Na intensieve onderhandelingen heeft het bestuur het advies uitgebracht om met NN een overeenkomst af te sluiten voor de toekomstige pensioenopbouw en verzekeringen voor een periode van vijf jaar en een overeenkomst af te sluiten voor de uitvoering van de toeslagverlening. Gezien de renteschommelingen en marktontwikkelingen was NN bereid laatstgenoemde overeenkomst voor een periode van maximaal drie jaar af te sluiten.

De Raad van Bestuur heeft dit advies overgenomen onder de voorwaarde van definitieve uitwerking van de diverse documenten en instemming van de Centrale Ondernemingsraad.

De definitieve afspraken en regelingen dienen te worden vastgelegd. TBI zal de deelnemers informeren over de uitvoerder en eventuele verschillen in de pensioenregelingen. NN zal de deelnemers informeren over de mogelijkheden van de werknemersportal en de pensioenplanner en eventueel te maken keuzes.

Voor de volledige inhoud van de presentatie wordt verwezen naar de hand-out, die als bijlage 3 aan de notulen is gevoegd.

6. Rondvraag en sluiting

De presentaties zullen als bijlage van de notulen op de website worden geplaatst.

De volgende deelnemersvergadering zal worden gehouden op dinsdag 28 november 2017 bij Croon te Rotterdam.

Niets meer aan de orde zijnde sluit de voorzitter om 17.15 uur de vergadering, bedankt de aanwezigen voor hun komst en inbreng, en nodigt iedereen uit voor een broodje en een borrel.

- Bijlagen:
1. Presentatie liquidatie
  2. Presentatie financiële positie
  3. Presentatie selectie pensioenuitvoerder vanaf 1 januari 2017